

L'EMPIRE OTTOMAN ET LA TURQUIE FACE À L'OCCIDENT

LES PREMIERS SIGNES D'ENGAGEMENT

26 JANVIER 2018

Edhem ELDEM

Chaire internationale d'histoire turque et ottomane

DESCRIPTION
DE L'ÉGYPTE,
OU
RECUEIL
DES OBSERVATIONS ET DES RECHERCHES
QUI ONT ÉTÉ FAITES EN ÉGYPTE
PENDANT L'EXPÉDITION DE L'ARMÉE FRANÇAISE,
PUBLIÉ
PAR LES ORDRES DE SA MAJESTÉ L'EMPEREUR
NAPOLÉON LE GRAND.

ANTIQUITÉS, PLANCHES.
TOME PREMIER.

A PARIS,
DE L'IMPRIMERIE IMPÉRIALE.
M. DCCC. IX.

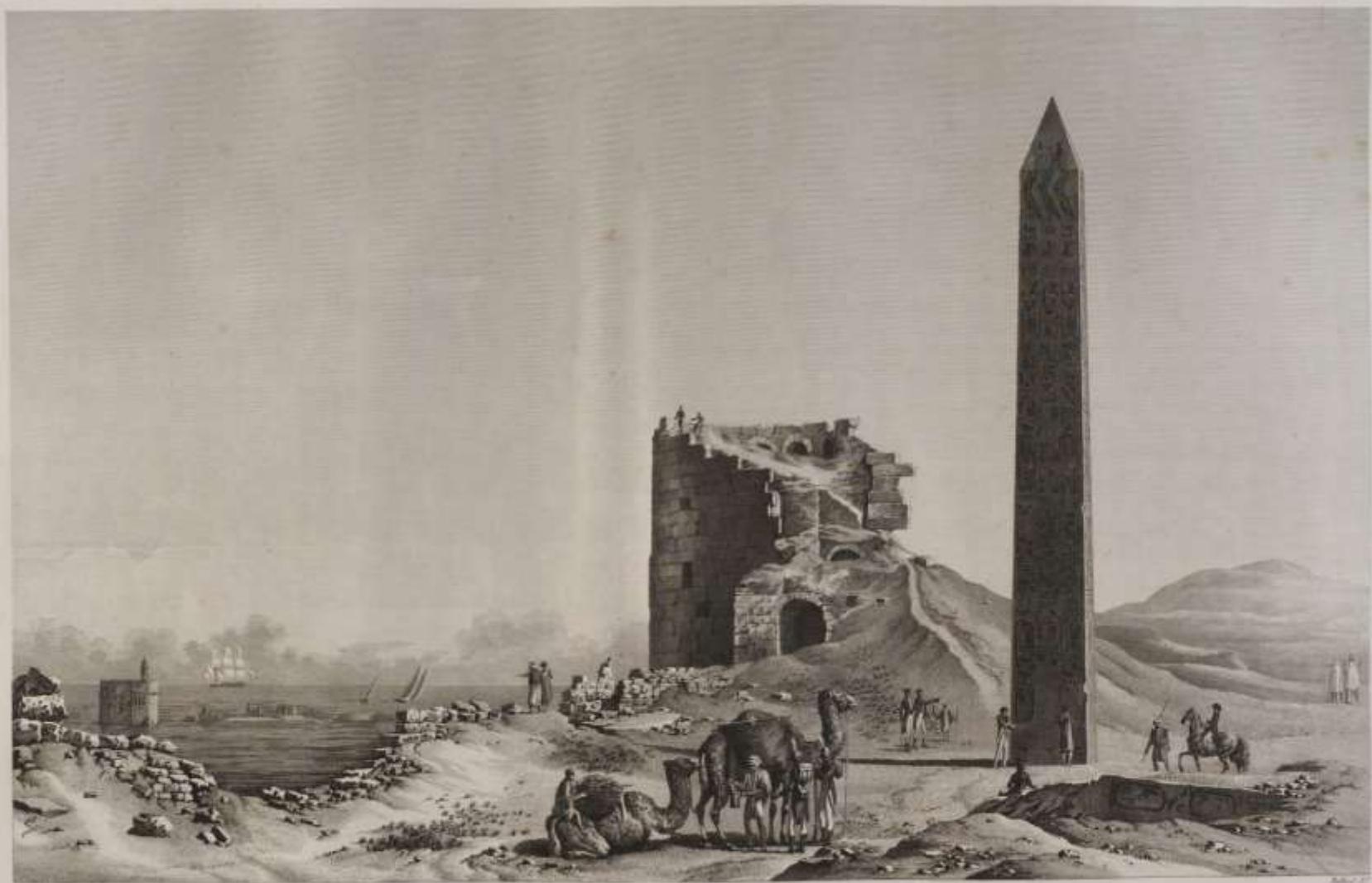
V. VoU

THÈBES. — MEMNONIUM.

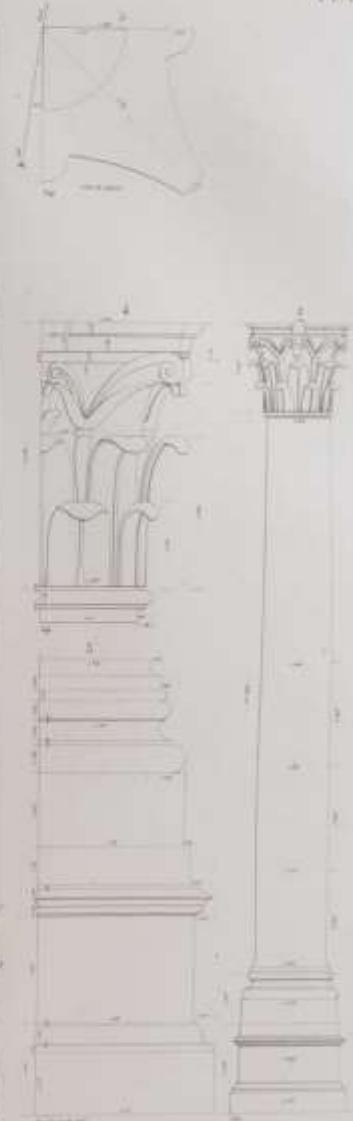
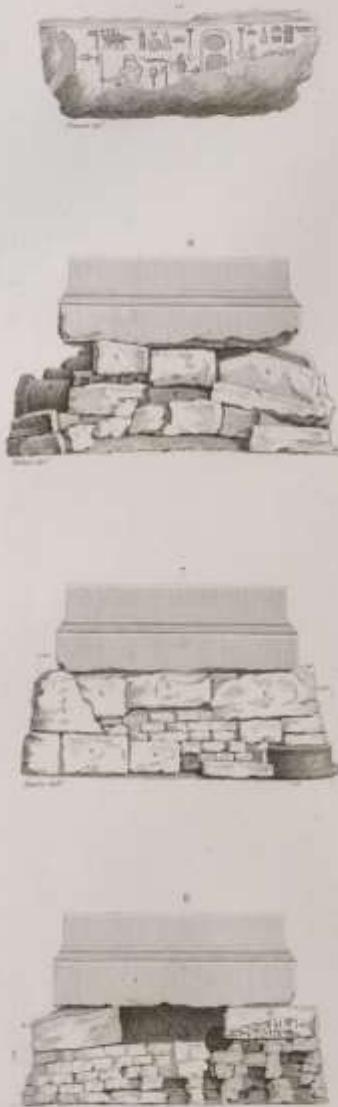
PL. 57

VUE PERSPECTIVE INTÉRIÈRE COLORIÉE DU TEMPLE DE L'AMUN.

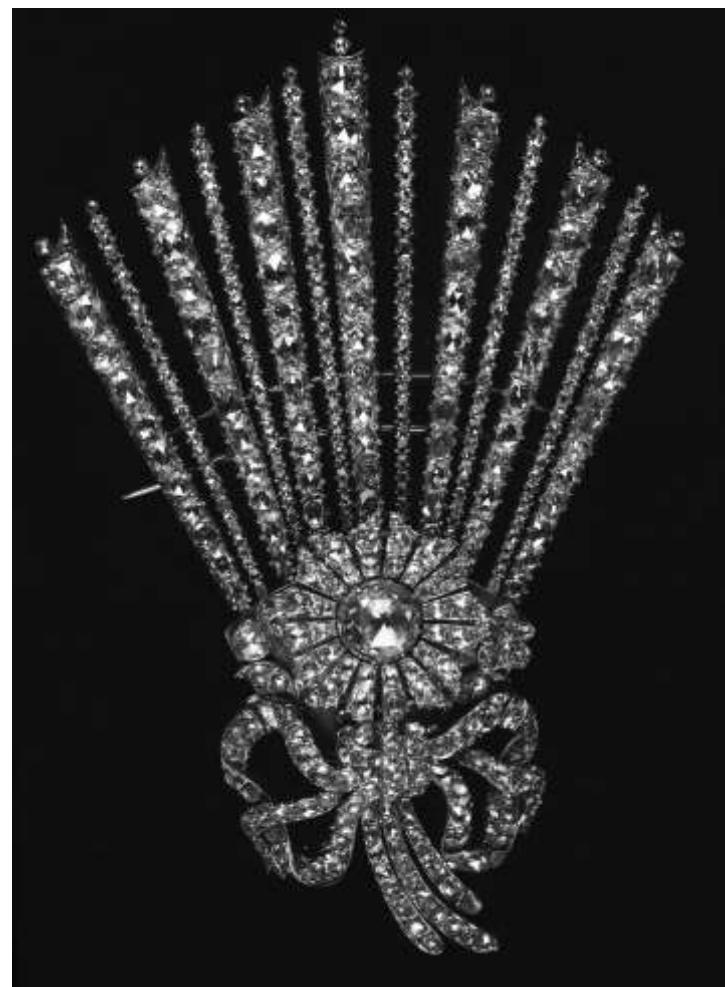

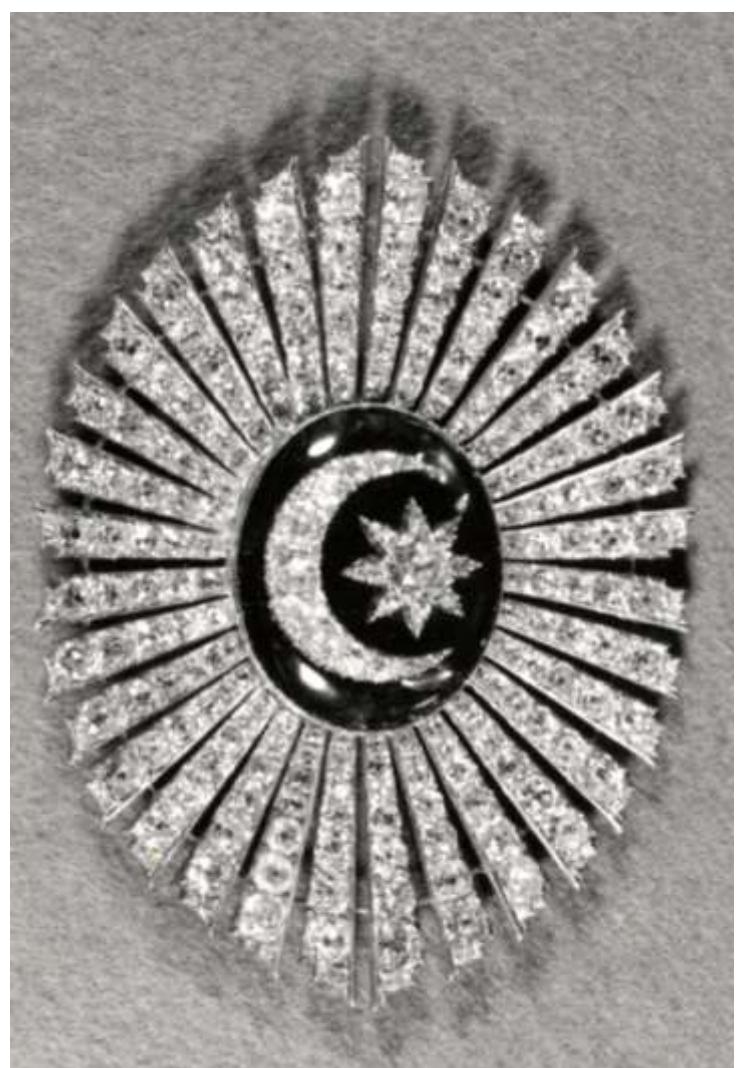
VUE DE L'OBÉLISQUE APPELÉ AIGUILLE DE CLÉOPATRE ET DE LA TOUR DITE DES ROMAINS. PRISE DU SUD-OUEST.

VUE, PROFILS ET DÉTAILS DE LA GRANDE COLONNE APPELÉE COMMUNEMENT COLONNE DE POMPÉE,

T A B L E A U D E S NOUVEAUX REGLEMENS D E L'EMPIRE OTTOMAN,

Composé par MAHMOUD RAYF ÈFÈNDI,
ci-devant Secrétaire de l'Ambassade Impériale près
de la Cour d'Angleterre.

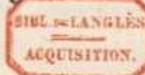
Imprimé dans la nouvelle Imprimerie du Génie,
sous la direction D'ABDURRAHMAN ÈFÈNDI

professeur de Géometrie et d'Algébre.

A CONSTANTINOPLE.

1798.

3

P R E F A C E.

ADMIS, dès ma plus tendre jeunesse, au nombre des secrétaires dans les Bureaux de la SUBLIME PORTE, je me suis senti aussitôt animé du désir de me rendre utile à ma Patrie. Constamment assidu à mes devoirs, je n'ai rien omis pour mériter l'approbation de mes Supérieurs, mais de toutes les parties de mes études, celle qui a le plus fixé mon attention, c'est la Politique ; et cela, dans l'espoir de m'éclairer moi-même et de pouvoir être un jour utile à la SUBLIME PORTE.

Quelque constante que fût mon application, je sentois que pour trouver des Sources où il me fût facile de puiser les connaissances qui m'étaient nécessaires, j'avois besoin de faire un voyage en Europe et d'apprendre une langue étrangère. Je le désirois ardemment, mais mes vœux ont été long-tems infructueux. Ce n'a été qu'en 1208 de l'hégire (1793 de l'Ère chrétienne) qu'ayant été nommé secrétaire de la première Ambassade Ottomane permanente à Londres, j'ai conçu l'espérance de voir mes projets se réaliser.

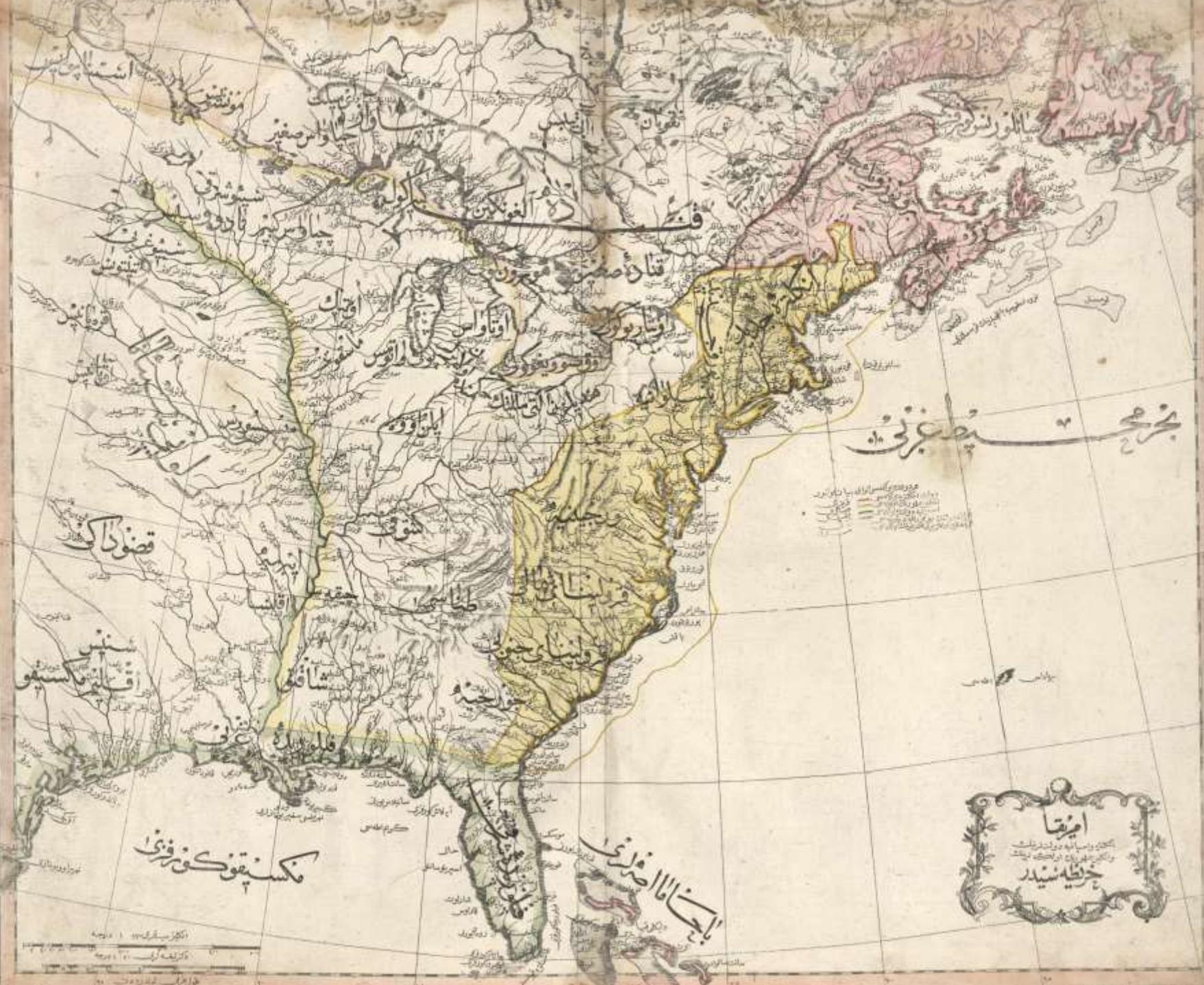
جلپار اطلس شیخ زنی

طبعه هاند هایوند جلپار اطلس کپر مقطعه ای تر نیم
او بوب طبعه اراده کا طعه حضرت جهاند ای
تعاق ایش کله کره ارض و همان ده مرکب
شرق و غرب جو بت و شمال اغتا راهه قطع او نان
کره لر واوز و زی واشیما وا فرقا و امیقا قطعه ای
و بعض هنچین ای خرمه ای بو آوار گن اقباله عز و شر
اشکدار ده مجدد بنا و اشایور بیلان طبعه هایوند طبعه
وتکمیلی میست او مشتر و بالله توفیق حاکمه

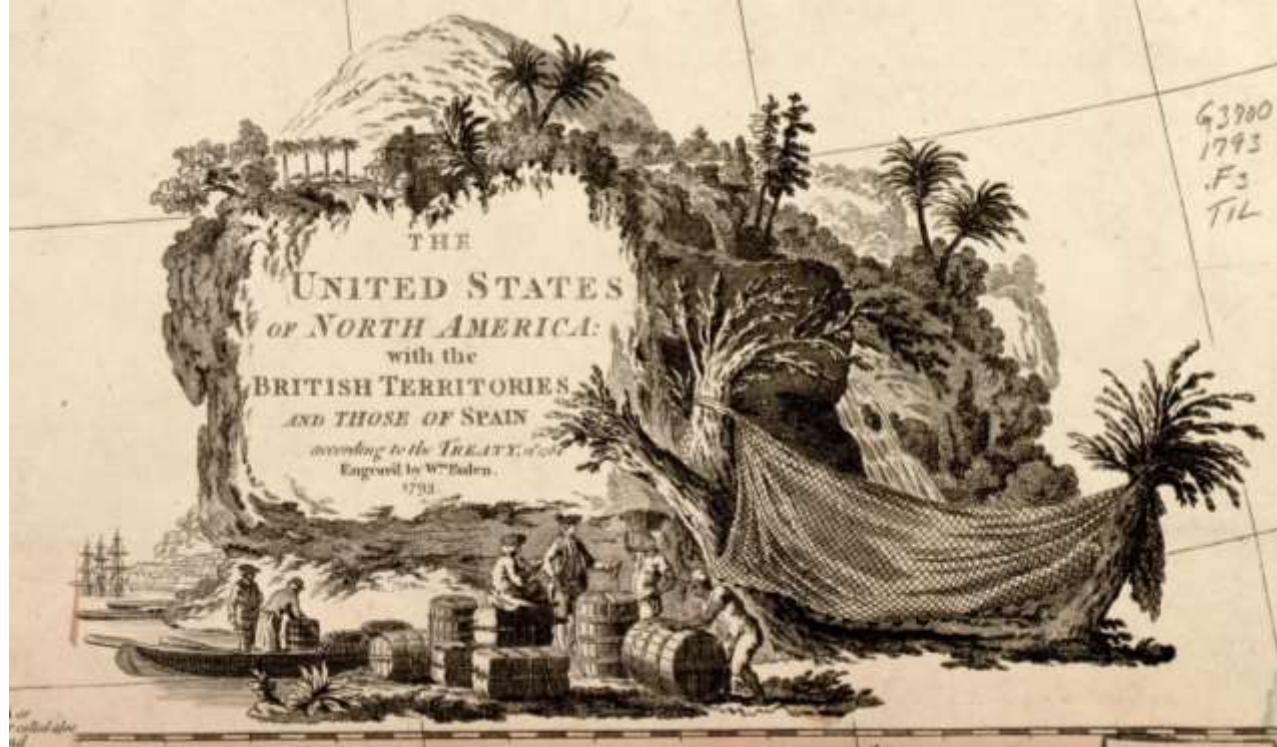
خريطة ۷۰ په مغول

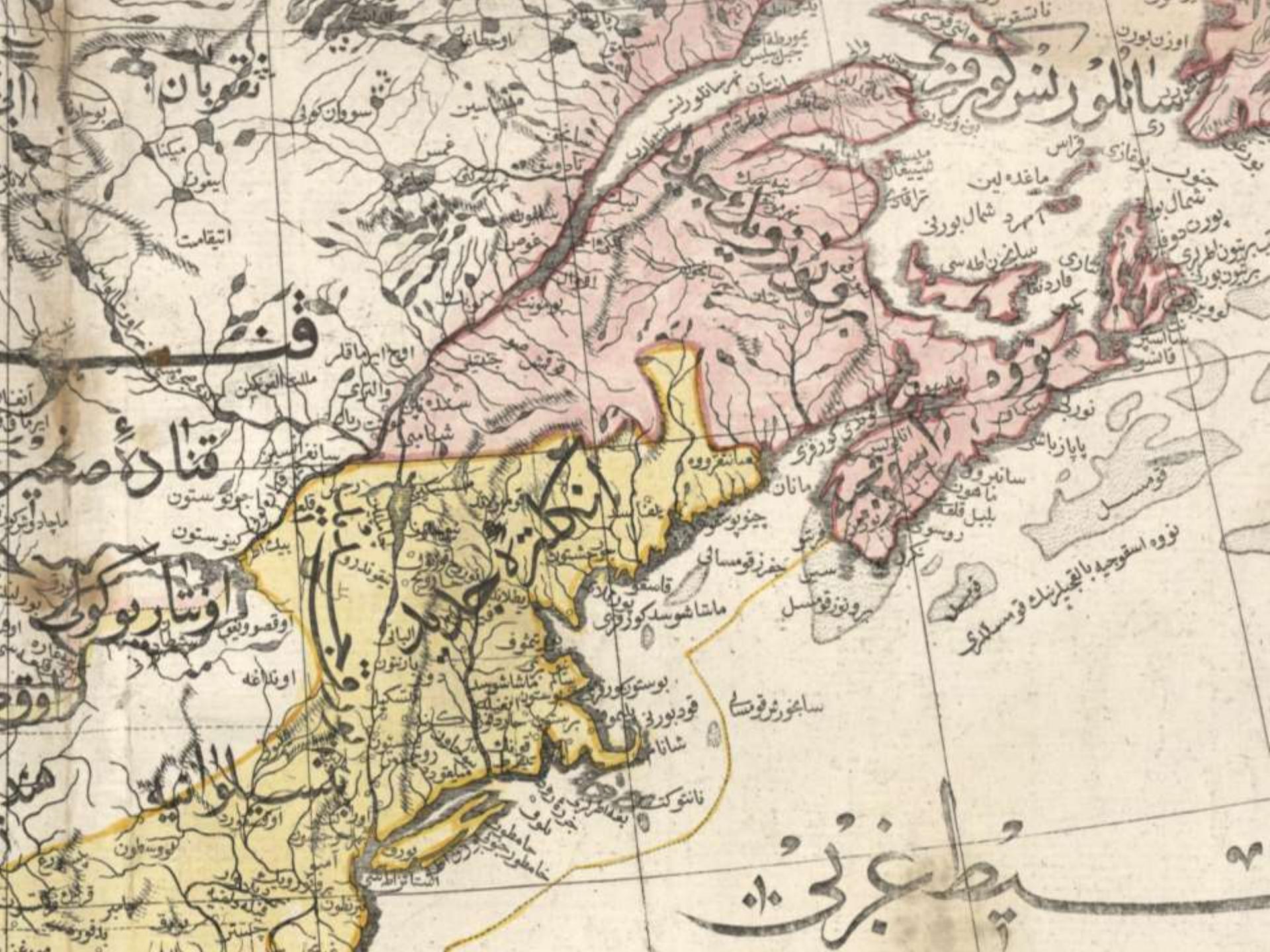
امیرقا
خريطة شنیدر
کتابخانه و اسناد اسلامیه دوستانه

G3900
1793
.F3
TIL

یورق جدید	York-ı Cedid	La Nouvelle York	New York
قارولینای شمالی	Karolina-yı Şimali	Caroline du Nord	North Carolina
جریره رود	Cezire-i Rod	Île de Rod	Rhode Island

يورق جدید	York-ı Cedid	La Nouvelle York	New York
قارولینای شمالي	Karolina-yı Şimali	Caroline du Nord	North Carolina
جريره رود	Cezire-i Rod	Île de Rod	Rhode Island
كوزل ملت	Güzel Millet	Belle Nation	
بغه اطه لرى	Bağ Adaları	Bağ Adaları	
بياض ايي كولي	Beyaz Ayı Gölü	Lac de l'Ours blanc	
انتاري اطه لرى	Entari Adaları	Îles de la Robe	
اوزون اطه	Uzun Ada	Île Longue	
كريم اطه سى	Kerim Adası	Île de Grâce	
كورقو برونى	Korku Burnu	Cap de la Peur	
بلبل قلعه سى	Bülbül Kalesi	Fort du Rossignol	
قومش صو	Kokmuş Su	L'eau qui pue	

یورق جدید	York-ı Cedid	La Nouvelle York	New York
قارولینای شمالی	Karolina-yı Şimali	Caroline du Nord	North Carolina
جريره رود	Cezire-i Rod	Île de Rod	Rhode Island
کوزل ملت	Güzel Millet	Belle Nation	Fair Nation
بغه اطه لری	Bağ Adaları	Bağ Adaları	Martha's Vineyard I.
بیاض ای کولی	Beyaz Ayı Gölü	Lac de l'Ours blanc	White Bear Lake
انتاری اطه لری	Entari Adaları	Îles de la Robe	Waistcoat Islands
اوزون اطه	Uzun Ada	Île Longue	Long Island
کریم اطه سی	Kerim Adası	Île de Grâce	Providence Key
قورقو برونى	Korku Burnu	Cap de la Peur	Cape Fear
بلبل قلعه سی	Bülbül Kalesi	Fort du Rossignol	Fort Rossignol
قومش صو	Kokmuş Su	L'eau qui pue	Rivière puante

برقاع فالیونی وجادشلردن استقای او لان بوز الیسین دن مخما و ز اکلیز عمالکن بر بقط
 عظمی واقع او لوب حقوق لمه هلاور او لوب قزل حمالکنند فقلارین وغیرین اهلق ار بعلود
 اولنقدلر اشنکار او نلدم سوان وصیان وسازلری او نون بنهات مقداری ارمی غفانلهه عکیل
 و خواه مواقعنی المدش دکر ره اکلیز ما الکم غایت بعد مالهان نام مراطبیه که ومه بلهان
 واسه و معتدله اطه او کلاره چقده عکر انجلقتن همان اول اطمینان شکر عکیل
 جان انتوب اوت وکوت ریغیدردن بولد قلابی اهل ایل جانلری بیله او لوقلکلوب وکیل
 سریمان بولوب اوت ریغیدردن بولو نونه اققنا ایم جک اوه رانز دنیه و قدمه
 وکیز و اورس فسیلر بزرن را غور انجلق زمالک شورت و خبرلری قلاده افاهه ادویه
 بکی مزبورون او لاطه و اسغور ادم تاسیل بر قزد کلامش ایل ایل قلاده افاهه ادویه
 بوز اوج بوز طاغیلوب واخترنین بنه معا اکلرکه: قزال نصب او بکور هنور و فیلم
 و سانی عهد نلر بولوب شعر و غذی کی کندواردن و کر طاغیل مع وحافله الکمکورت تکیه
 بقدر زیور کی ری سار اضوره کی مالکلر بزرن سر و خدا ایل بیلوب بر قاع
 صنیع و جی و قیون و غفرن بولند و سرافی ایخون قزال طر فزون ساریکتور ویشا و غذان ایل ایل اغیز
 دامر لق ایل جو غال الدوب ثبات کویل و قصبه لیل ایل بیلوب ایکوز سبلی و خماور او لطر بداعم
 سر قومات خواهی معنده بولو طور ایقی قرس طور ایقی کیو هست او بکند کوتون کویه نشو و عقا بیور
 اسلکلار لوب بکلار اطمینان قلدر اطا و دهه لزرن انجلق زمالی و ایلش بولنی بیلر بوز
 ایش دیز بزرا و آفر دویت بند ایلوب زهایت بوز برقی نه مروزه فر لات او بوز ری قزال ایلوب
 عجیب بوند نکویه او لیدیلر دیو ایکی قیاق قالدیر و رکی اطه قوم اسال ایدوب بوند اطه دیت
 کلاره در براط فزون کلور کور و کلارن اصلوکی بندکور و کلاری بیق عجیب بیلور و بولکلر زلکم
 ایدوب سیه طور ب کلار کلم کلار اطه بیوره بکوب بر مناس بیان طرفة بکیو بیور لی
 آنکوب فلیق و صندل ایلری دیز بار آنکوب اطه بقد قلدرنی في الاصل اندل اکلیز او لفده سلوم
 و مساع و مر جاده فشكه کی قیودان لایلیز قزال ایل دهه شلدن اولون قزال ایلکوروب
 انجلق قزال لیزله: نونه ایلول علیلردن سوان ایخون زلری بوز بکند کوتونه قزال بونه
 اکرام ایدوب و کندوری بکلر کلور ساریکتور و خواهانز سوان المکنونه ایل ایل ایل
 و دو غفک کلاره کسر روب ایکی فالیون بنا شه ما شریت و قیور ایلی و مان غوری بیان لکھین
 و خریم کی و بوصوله کیو شللات زماره اولندرنی اخذ و ایکی فالیون غامم ایدوب کند و ادم
 ریزی تعینی ایل ایل دنیه ایل ایل همینه سهام لار و میریه لار و میلار هر ایله
 و بیلیزه دهه و انکار و طوب بزرن لمنک سل اون مقداری اخذ ایدوب و بار و دت کون با سلور
 ای دی ای دل بذا او کنر روب کنر دهه قدر قدر دهه و ای ایلیق و بیلور و میلور
 کونه بیلیور او ستابه ایل ایل دنیه ایل ایل دنیه ایل ایل دنیه ایل ایل دنیه

معدنلردن نداره که بنا شریت عقیقت فور شویلرلن دن کومش و سایز عاد بدلردن بولدر مش دن
 ذیر اکلیز دویشن فوتلوا دلوب لکن اهل دن غیری کی و بقیه نادر و کن بل اکلیز اهل ایل دن
 اهل دن اوز ایل دن کور روب سیا بدر او بعلم غاما کی قالمیون اقام ایل دن روب بعد فودان بزیانه
 اهان ایل دن اکلیز قلنه و قی خجت نام اراسی ایدوب و هدیه لر قصبه نام اراسی ایدوب لکن
 لیل و بیان ضغیر و کیمکندر بیان دن دن بیلوب ایل ایل دن بیلوب ایل ایل دن
 دنی عکیی طاف و طاف بیدک و فیلر و غمار و غمار و فیلر ایل ایل دن بیلوب ایل ایل دن
 ادویه و طور دتو پنک و سایاره دات سلطنه میل قیو ایلار دن بیلوب دنیه دنیه دنیه دنیه
 و ایل ایل دن بیلوب دنیه
 حوال بیلر هوسه دوشوب بیش ایلیه دن بیلوب دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه
 و کاکند و غیری شنده لری ری خیصیل ایله برقایه شنده لیه سار اکلیز دنیه دنیه دنیه دنیه
 دفت ایل دن دنیه
 چقار در ایل دنیه
 ایدوب کی خیزه ایدوب بسته بیلوب دنیه
 نکو بیش نفره ایل دنیه
 فور ایل سغور هاو شیز فیز ایدوب بیلوب شدک قرالم طرفه بش قریضان ایل دنکد حیثت او زم بیلوب
 خاویش ایل ایل دنیه
 بیم رفوم بیام الحان قیو دنیل دنیه
 لری صنایف سود ایل دنیه
 دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه
 شاده لیلی هیوان دنیل دنیه
 سری اول او دنیل دنیه
 ایدوب اول دنیه
 هنری دنیه
 تاریخن ایلی ختمی ایل ایل دنیه
 دن زیارة ملکون ملکه دنیه
 ایدوب لکن اکلیز بیش سفیه دنیه
 حوفزون قرالم رابطه دنیه
 قشم لری شیمی ایل ایل دنیه
 دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه دنیه
 جنای پارهه عالم بیش ایل دنیه دنیه

Nous avons entendu dire par quelques marins et sergents de vaisseaux qu'il y a de cela plus de cent cinquante ans, une grande disette ayant frappé l'Angleterre, bien des gens en périrent et le Roi ayant vu que les pauvres et autres gens de son royaume allaient mourir de faim, il fit embarquer sur des bateaux trente mille personnes, femmes et enfants compris ; avec l'aide de Dieu ceux-ci atteignirent une très grande île du nom de Malikân, dans la mer Extérieure, fort distante de l'Angleterre, plus vaste que la Roumélie et de climat tempéré ; les soldats ayant grande faim, ils accostèrent et débarquèrent immédiatement sur l'île et reprirent des forces en mangeant les herbes, racines et fruits qu'ils y trouvèrent ; les navires ayant trouvé un havre où ils mouillèrent quelques jours, ils leur laissèrent une quantité suffisante d'outils tels des scies, des pioches, des haches et des enclumes et s'en retournèrent en Angleterre et en informèrent le Roi...

جغرافیا از اندیشه و مفهوم

باید باشند

که این اندیشه

باشد که این اندیشه

باید باشند

که این اندیشه

باشد که این اندیشه

وَالْمَدِينَةِ الْجَنُوبِيَّةِ وَالشَّمَسِيَّةِ اَوْلَى وَرَقَابَمْ بَعْدَهُ وَمَحْجُورَهُ وَفَرَغَهُ وَلَذَقَهُ سَكُونَيِّ بَعْصُورِ بَلْوَهُ

سَعْدِيَ زَرَادَهُ وَرَوْجَ دَهْ جَوْفَلَانَدَونَ نَعْلَ اَبَرَكَ هَبَطَرَهُ
مَنَ دَنْبَارَتَ بَكَبَ شَبَرَهُ اَوْتَزَافَعَ حَمَدَارَهُ اَوْ حَمَدَهُ
دَفَنَ اَبَكَبَزَدَونَ زَرَابَهُ كَرَهَ اَمَنَنَ حَمَطَ اَولَانَ بَحَارَبَشَ دَجَلَازَهُ
نَاجَ اَولَانَ عَسَبَونَ كَبَرَكَبَزَهُ اَوْتَزَرَاقَبَمَ سَبَعَهُ دَهْ عَلَى الْأَرْضِ

بَلْوَهُ

حَمَدَهُ دَهْ دَهْ زَبَاهُ
٢٥٣٣
حَمَدَهُ دَهْ دَهْ زَبَاهُ
٢٠٠
حَمَدَهُ دَهْ دَهْ زَبَاهُ
٢٣٠

بِلَادِ مَزِيْونِ دَهْ بِرْ نُوْعِ وَحْشِيْ هَرَهْ لَهْ وَارِدِ رَكَهْ اوْنَلَرِيْ كَوْكَدِ رَوْجَتَهْ لَرِيْ كَلَبِه
فِيْ بَلَادِ رَوْقَى تَمَدِرِهِ وَحْشِيْنَاكِ درِبِلَادِ مَزِيْونِهِ مَلَكِ قَرْدَسِيِهِ اَنوَاعِ مَخْتَلِفَهِ اوْزِنِ دَرِ

وَارِدِنِهِ جَزِيرَهِ دَهْ سَهِيِهِ اوْلُورِهِ زَغَاهِهِ بَهْرَهِ وَجَبَرِهِ وَزَغَبَهِ وَزَغَبَهِ سَكَوَهِ بَهْرَهِ بَهْرَهِ

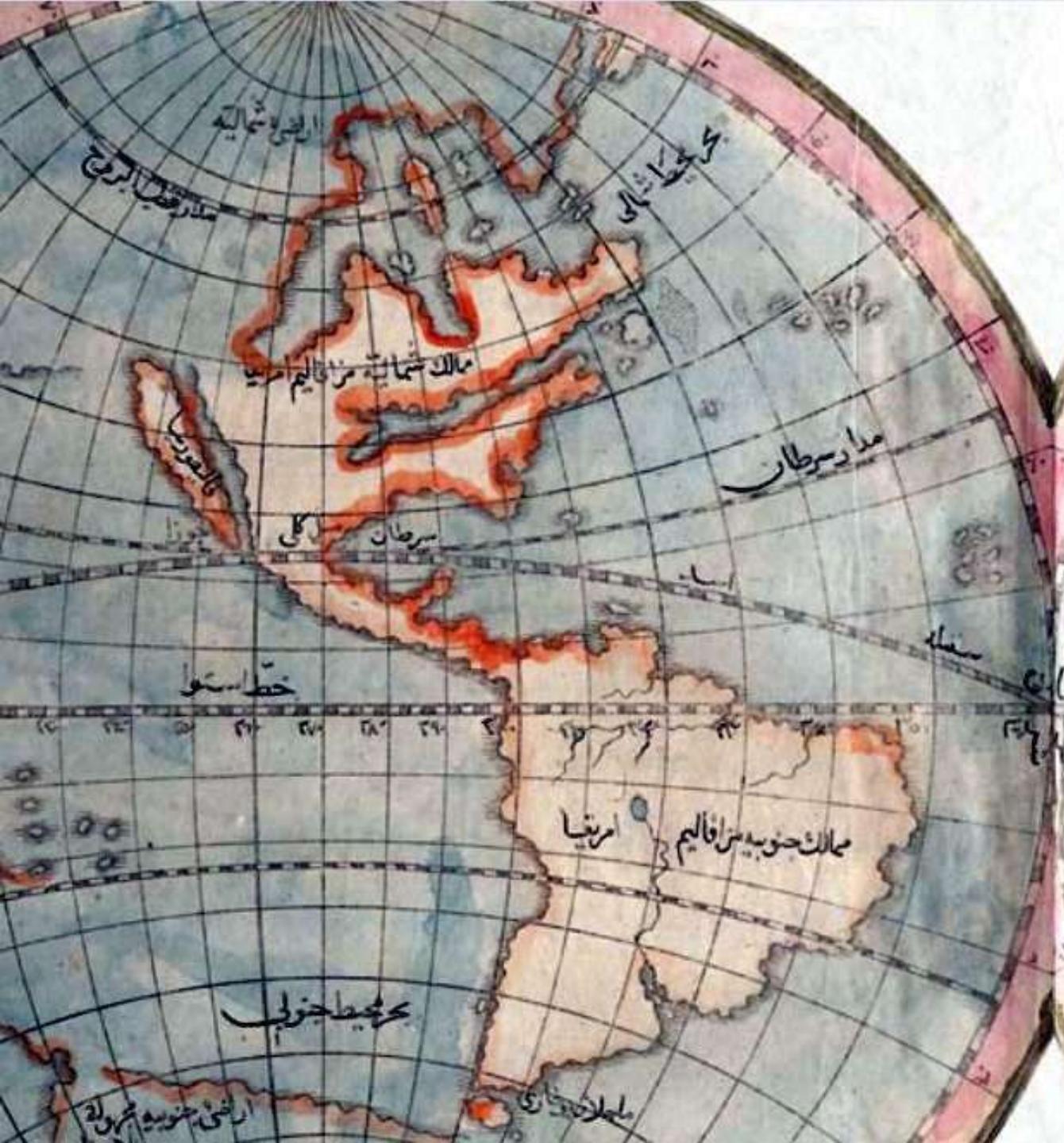
سَهِيِهِيْ زَغَاهِهِ
مَنِ دَنْبَاهِهِ
دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ دَنْبَاهِهِ
نَاجِ اوْلَانِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ بَسِيْونِهِ

عَدَدِ دَنْبَاهِهِ زَغَاهِهِ ۲۵۳۳

عَدَدِ دَنْبَاهِهِ زَغَاهِهِ ۳۰۰

عَدَدِ دَنْبَاهِهِ زَغَاهِهِ ۲۰۰

بَاهِهِ

ن

بِنْمَ دَرْيَمْ
فَرَاجِه ايمِر طورِينَكْ بِهدَيَه لرنَدْ مُحَطَّظَه او لمْ خصوصات تصوِيرَه
غَائِيَتْ خَفَظَ ايلَمْ بِخَا تصوِيرَه يَهِي اسْلَارِيَكْ يَكْ بِيوَكْه دُوستَيَه
وَخَلُوصَ افْطَرَهَا ايلَمْ دَرْ دَيَامْ دُوستَه دُوستَه تصوِيرَه يَهِي بِهدَيَه
ايلَمَكْه غَائِيَتْ معْقَنَا عَادَتَه سَهَنَه بِلَه بِو معَالَه سَهَنَه
عَنْنَوْنَمْ بِنْمَ دَهْنَيَه خَصَصَه يَاهِي دَيَغَمْ كَهْ دُوستَه تصوِيرَه دَارَ حَرَبَيَه تَلْهَمْ
لوَهَه دَرَ افِي ايمِر طورِه دُوستَه اسْلَارِيَه حَكْمَ عَجَنَا ايلَجَيَه يَهِي
ايلَمَكْه اسْلَارِيَه بِيلَورِيَه استَفَارَه دَاستَشَارَه ايلَمَه
رَئِيَشَ افْنَدَه سَهَنَه بِجا فَيَهِي خَاغَرَه بَهْ سَوَيلَه سَونَ ايلَجَيَه
دُوستَه دَاسَطَه سَيَلَه كَتَه كَوَنَلَه دَلَورَه

Benim vezirim,
França İmparatoru'nun
hediyelerinden mahzuz oldum.
Hususan tasvirinden gayet haz
eyledim. Bana tasvirini irsal
eylemek pek büyük dostluk ve
hulus izhar eylemektir.
Avrupa'da dost dosta tasvirini
hediye eylemek gayet mutena
âdettir, sen bilmezsin. Hele bu
muamelesinden memnunum.
Benim dahi mahsus
yaptırdığım kendi tasvirim
vardır büyük levhadır. Onu
İmparator dostuma irsal
eyleyeceğim

Mon vizir,
J'ai été charmé par les
présents de l'empereur de
France. J'ai particulièrement
aimé son portrait. En
m'envoyant son portrait, il fait
preuve d'une grande amitié et
d'affection à mon égard. Tu ne
le sais pas, toi, mais en
Europe, il est d'usage
d'échanger des portraits entre
amis. Je suis ravi de ce geste
et j'ai moi aussi fait faire un
portrait. C'est un grand
tableau et je l'enverrai à mon
ami l'empereur.

